

Nummer	DOC-19-127740
Zaaknummer	Z-18-041282
Zaakomschrijving	Kaderstellende notitie Zonne-energie in beschermd stadsgezicht
Onderwerp	Nota van beantwoording zienswijzen

Inleiding

In deze Nota van Beantwoording wordt verslag gedaan van de gehouden inspraakprocedure over de kaderstellende notitie Zonne-energie in beschermd stads- en dorpsgezicht (hierna: notitie). De conceptnotitie heeft vanaf 20 december 2018 gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegen voor inspraak, in overeenstemming met de Inspraakverordening van de gemeente Medemblik.

Tegen de conceptnotitie Zonne-energie zijn twee zienswijzen ingediend, te weten door de Stichting Twisca en de Stichting voor Landelijk Schoon Westfriesland. Er is een zienswijze ingebracht door de De Stichting Twisca houdt zich bezig met de bescherming en bewaking van het unieke karakter van het dorpslint Twisk en zijn historie. De Stichting voor Landelijk Schoon Westfriesland zet zich in voor het landelijk schoon binnen de Omringdijk met haar fijnmazige structuur en karakteristieke openheid c.q. weidsheid.

Deze reactienota bevat een samenvatting van de standpunten uit de zienswijzen (*cursief*) en een reactie hierop.

1. Zienswijze Stichting Twisca

- a. *De ontsierende (zichtbare) aanwezigheid van zonnepanelen doen aan het historische karakter en het karakteristieke dorpsbeeld ernstig afbreuk. Met de uitgangspunten in de notitie Zonne-energie worden de mogelijkheden verruimd. Ontsierende elementen op monumenten en beschermd stads- en dorpsgezicht worden toegestaan. De maximale ontsiering draagt slechts minimaal bij aan de doelstellingen van het duurzaamheidsprogramma*

Reactie

Duurzaamheid

De gemeente stelde eind 2017 haar duurzaamheidsprogramma vast. Daarbij draagt de gemeente bij aan de internationale klimaatdoelstellingen. We zien om ons heen dat het klimaat verandert, en welke impact en gevolgen hier uit voortvloeien.

Ook het Rijk komt met een klimaatakkoord; daarmee wil het Rijk 49% CO₂-reductie in 2030 realiseren. Deze doelstelling is alleen te realiseren als heel Nederland hier aan meedoet. Dat betekent onder andere dat we heel veel meer duurzame energieopwekking moeten realiseren op land. Ook de gemeente Medemblik krijgt hierin een opgave, als onderdeel van de energieregio Noord-Holland Noord. Dit heeft impact op de leefomgeving in de gemeente. Maar ook op de beeldkwaliteit van zowel het openlandschap als ook het (beschermd) dorps- en of stadsgezicht.

Aantasting historische karakter en karakteristieke dorpsbeeld door zonnepanelen
Uitgangspunt van de notitie is het 'ja-mits principe'. Waar mogelijk wordt een maatwerkoplossing gezocht in overleg met de aanvrager waardoor geen afbreuk wordt gedaan aan het historisch karakter van het perceel of het beschermde stads- en dorpsgezicht.

- b. *Het aanbrengen van zonnepanelen op de in de notitie beoogde wijze conflicteert ook met de in het bestemmingsplan (hoofdstuk 4.4) opgenomen te beschermen waarden: de historische vormgeving, materiaalgebruik en detaillering van de gebouwen.*

Reactie

In het bestemmingsplan staan inderdaad regels opgenomen ten behoeve van het behoud van de historische vormgeving. Zoals in de reactie onder a. aangegeven wordt voor wat betreft het aanbrengen van zonnepanelen op dit soort panden als uitgangspunt genomen dat er in overleg met de aanvrager gezocht wordt naar een maatwerkoplossing.

- c. *Propageer het realiseren van zonnepanelen op achtererven en platte daken in nieuwbouwsituaties. Isolatieprogramma's en/of het terugbrengen van CO2 uitstoot door beperking energieverbruik sorteren meer effect. De concept notitie biedt geen inzicht in de onderbouwende prioriteitenvolgorde de gemeente hanteert bij besparingsprogramma's. Het gemak waarmee het erfgoed dreigt te worden opgeofferd wordt beschouwd als politiek statement.*

Reactie

De kaderstellende notitie zonne-energie in beschermd stads- en dorpsgezicht richt zich puur op mogelijkheden van zonne-energie. Het beoogt geen uitwerking van het gehele duurzaamheidsprogramma te zijn. Hoewel in de politiek- bestuurlijke omgeving inderdaad keuzes gemaakt moeten worden, is het zeker niet de insteek dat het erfgoed wordt opgeofferd aan het duurzaamheidsprogramma. Overleg en maatwerkoplossingen bieden de mogelijkheid aan beide doelen (bescherming erfgoed én duurzaamheid) recht te doen.

- d. *Volgens de verkiezingsprogramma's gemeenteraad 2018 ligt het cultuurgood de gemeente na aan het hart. Deze notitie Zonne-energie legt de bijl aan de wortel van het cultuurbehoud binnen de gemeente in het algemeen en het dorpslint Twisk in het bijzonder.*

Reactie

Zie korthedshalve de reactie onder c.

- e. *Er ontbreekt handhavingsbeleid en een noodzakelijke grondhouding bij de gemeente ter bescherming van cultureel erfgoed. Door de verwaarlozing van deze plicht door de gemeente krijgt de verrommeling in Twisk een onomkeerbaar karakter.*

Reactie

Er is handhavingbeleid, en uiteraard vindt ook toezicht en handhaving plaats binnen beschermde stads- en dorpsgezichten en ten aanzien van bescherming van erfgoed. Wij kunnen ons niet vinden in het beeld dat de handhavingplicht wordt verwaarloosd.

- f. *De notitie zonne-energie gaat uit van het 'ja-mits' principe en geeft onvoldoende (duidelijke) kaders.*

Reactie

Er is inderdaad gekozen voor het 'ja-mits principe', zie ook de reactie bij zienswijze a. Vanuit dit uitgangspunt vindt na vaststelling van de notitie uitwerking plaats in specifieke regels die worden opgenomen in de Welstandsnota.

- g. *Verleen geen tijdelijke vergunningen voor zonnecollectoren en- panelen, zonnedakpannen, folies en andere materialen.*

Reactie

Zie notitie, daarin wordt inderdaad aangegeven dat het verlenen van tijdelijke vergunningen niet wenselijk is. De raad stelt deze kaders vast.

- h. *In Twisk moeten zijgevels, zowel aan de noordzijde als aan de zuidzijde van de Dorpssloot, als voorgevels worden behandeld. De woningen aan de Dorpsweg staan immers niet haaks op de Dorpsweg maar volgen het oorspronkelijke verkavelingspatroon, als gevolg waarvan zijgevels (ook) naar de weg gekeerd zijn.*

Reactie

Er is begrip voor het standpunt van Twisca dat het dorpslint van Twisk maatwerk vereist. Zie ook reactie onder f. Het op voorhand beperken van de mogelijkheden voor zonne-energie in (bijvoorbeeld) de kern Twisk door aanpassing van de notitie achten wij niet wenselijk. Het is echter aan de raad hier een uitspraak over te doen.

- i. *De notitie zonne-energie lijkt alleen op binnenstad Medemblik toegesneden, en niet op Twisk. In de notitie komen de woorden riet, boerderijen of stolpen niet voor. In de bijlage bij de notitie is alleen verwezen naar een straatbeeld met aaneengesloten bebouwing.*

Reactie

De notitie zonne-energie is niet alleen op de binnenstad van Medemblik toegesneden. In de notitie is het beschermd dorpsgezicht van het dorpslint Twisk vanwege zijn bijzondere status benoemd onder het kopje 'Beschermd stads- en dorpsgezicht'. In de bijlage is echter alleen de situatietekening van twee rijksbeschermd stadsgezichten Medemblik toegevoegd. De situatietekening van het beschermd dorpsgezicht Twisk ontbreekt. Dit is een omissie die wordt hersteld als de kaderstellende notitie aan de raad wordt aangeboden. Hoewel dit niet nadrukkelijk is benoemd, geldt de kaderstellende notitie uiteraard ook voor karakteristieke panden zoals boerderijen en stolpen.

- j. *Formuleer de volgende kaders ter bescherming van historisch waardevol dakenlandschap:*

1. *Zichtbaarheid vanuit het openbaar gebied is maatgevend*
2. *Het behoud van een historisch waardevol dakenlandschap*

Reactie

Daar waar zonnepanelen/-collectoren niet zichtbaar zijn, is plaatsing mogelijk. Voor *zichtbare* zonnepanelen- en collectoren geldt dat de plaatsing onder strikte voorwaarden (gericht op het behoud van de historische waarden) mogelijk is.

- k. *Nuances die elders worden gehanteerd (suggesties voor de notitie zonne-energie)*
- *Eerst kijken naar opstelling op grond in achtertuin/op achtererf, pas daarna naar dakopstelling*

- *In beginsel niet op of aan het hoofdgebouw, plaatsing op een ondergeschikt plat dak of bijgebouw heeft de voorkeur boven plaatsing op een schuin dakvlak van de hoofdkap;*
- *Zonnepanelen niet plaatsen op een monument;*
- *Zonnepanelen niet plaatsen op met riet gedekte daken;*
- *Zonnepanelen alleen plaatsen op daken met donkergrijze of zwarte pannen;*
- *Zonnepanelen niet plaatsen op met leien gedekte daken;*
- *Zonnepanelen niet plaatsen op het dakvlak dat is gekeerd naar het openbaar gebied;*
- *Zonnepanelen zijn niet zichtbaar vanuit het openbare gebied;*
- *Het plaatsen van zonnepanelen op daken met een bijzondere vorm (rond, veelhoekig, spits, bol en hol) is niet toegestaan;*
- *Bij plaatsing zonnepanelen is een goede ordening/schikking van belang (panelen mogen slechts klein deel van het schuine dak bedekken);*
- *Zonnepanelen bij boerderijen in elk geval niet op het woonhuisgedeelte, maar op het schuurgedeelte;*
- *Zonnepanelen uitlijnen met de (onderkant van) dakkapellen, dakramen e.d., in een rechthoekig blok, zonder te verspringen;*
- *Passende kleurstelling van de elementen bij het materiaal van de dakbedekking, zo min mogelijk reflectie, voorkant van de panelen een egale kleur;*
- *Randen rondom de collector of het paneel in een zelfde, egale kleur, geldt ook voor kabels, leidingen of bevestigingsmiddelen (niet afwijkend in glans en kleur)*
- *Bij vervanging van asbestdaken door zonnepanelen kan van de richtlijnen worden afgeweken;*
- *Aanvrager moet plan goed onderbouwen;*
- *B&W dienen de afwijking van bestaande criteria goed te motiveren;*
- *Zonneweiden niet in de nabijheid van beschermd dorpsgezicht, aangezien zij een ernstige inbreuk vormen op de inkadering van het beschermd dorpsgezicht.*

Reactie

De in deze zienswijze aangegeven ‘nuances’ bieden mogelijkheden voor specifieke regels en maatwerkoplossingen.

Deze worden bij voorkeur niet opgenomen in de notitie, maar kunnen worden ingezet bij de nadere uitwerking van de kaders.

2. Zienswijze Stichting voor Landelijk Schoon Westfriesland

- De Stichting voor Landelijk Schoon Westfriesland ondersteunt in haar zienswijze de inbreng van de Stichting Twisca (zie hierboven onder 1.)*

Reactie

Zie reacties bij de zienswijze van Stichting Twisca.

Conclusie naar aanleiding van de ingediende zienswijzen

Wij zien geen aanleiding de tekst van de notitie met verwijzing naar de zienswijzen aan te passen. Als de tekst aangepast wordt zou dit de mogelijkheden voor zonne-energie in beschermd stads- en dorpsgezicht en op karakteristieke panden op voorhand beperken. Dit strookt niet met de inhoud van het amendement ‘ruimte voor zonne-energie, ook in beschermde gezichten’ van de raad van 7 juni 2018.

Wél wordt naar aanleiding van de ingediende zienswijze van Stichting Twisca de situatietekening van de dorpskern Twisk aan de kaderstellende notitie zonne-energie in beschermd stads- en dorpsgezicht toegevoegd.

Het is aan de raad om de definitieve kaders ‘zonne-energie in beschermd stads- en dorpsgezicht’ vast te stellen.

Bijlagen:

DOC-19-126003 (zienswijze Stichting Twisca)

DOC-19-126819 (zienswijze Stichting voor Landelijk Schoon Westfriesland)